

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022

9. volební období

Z Á P I S
z 21. schůze
hospodářského výboru,
která se konala dne 24. listopadu 2022

v budově Poslanecké sněmovny, Sněmovní 1, 118 26 Praha 1
místnost č. 306

Přítomni: viz prezenční listina

Omluveni: Stanislav Blaha, Jiří Hájek, Martin Kolovratník, Michal Kučera, Ondřej Lochman, Patrik Nacher, Marek Novák, Michael Rataj, Karel Sládeček, Jiří Strýček, Robert Teleky

PROGRAM:

1)

Schválení programu schůze

Schůzi výboru zahájil a řídil předseda **Ivan Adamec**; přivítal přítomné hosty, přednesl omluvy členů HV a načetl program schůze, ke kterému nebyly připomínky – hlasování o programu: 10 pro, 0 proti, 0 se zdrželo.

2)

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů – sněmovní tisk 313 (po druhém čtení)

Návrh zákona představil **náměstek ministra průmyslu a obchodu René Neděla**; na úvod omluvil ministra Síkelu – Rada pro energetiku v Bruselu; poděkoval HV za spolupráci – od února 2022 tři novely EZ, další tři novely EZ jsou v legisl. procesu (Senát, PS, meziresort) – všechny reagují na akt. situaci; zopakoval obsah této novely energ. zákona („lex OZE I.“) – zrychlení povolovacích procesů pro malé zdroje do 50 kW; klíč. zákon, který by měl urychlit a pomoci snížit závislost a zvýšit energ. soběstačnost; krátce zmínil podané PN – přehled podaných PN vč. stanovisek MPO (příp. MMR) viz vypořádací tabulka

<https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=3506&ido=1550&td=22&cu=21>).

Zpravodajskou zprávu za omluveného zpravodaje přednesl posl. **Antonín Tesařík** – novela reaguje na akutní problémy na trhu s energiemi, především snížení závislosti na dovozu paliv z Ruska; cílem novely je zjednodušení povolování OZE, podpora jejich rozvoje a užívání; v rámci EZ se navrhuje zvýšit hranici výkonu výroby elektřiny, od které je vyžadována licence od ERÚ, z 10 kW na 50 kW; v rámci SZ se navrhuje u staveb pro výrobu energie z OZE do 50 kW nevyžadovat rozhodnutí o umístění stavby ani územ. souhlas (za stanovených podmínek); krátce se vrátil k průběhu projednávání této novely v PS – návrh na projednávání podle § 90 byl vetován, na HV projednána 1/11 (schváleny PN), druhé čtení 16/11 – kromě usnesení HV bylo načteno dalších sedm PN.

V rozpravě dále vystoupili:

Ivan Adamec – obdržel připomínky od Agrární komory – dle jeho názoru jde o nepochopení pojmů u PN C a B – jejich přijetím by se situace měla zlepšit; k PN posl. Krále – správná myšlenka, je třeba si ale vše vysvětlit;

Berenika Peštová – zmínila PN C posl. Adamce týk. se § 18 – nebyl předmětem novely – vkládá se slovo „výrazně převažujícího“ veřejný zájem – práv. řád nezná definici veřejného zájmu – proč bylo takto zpřísněno, jak bude posuzováno?

René Neděla – uvedl, že proběhlo jednání nad všemi PN s MMR i MŽP; problematika veřejného zájmu se objevuje v novém nařízení RePowerEU – požadavek na to, aby OZE byly realizovány v rámci veřejného zájmu – velmi složitá diskuse v rámci EU – krátce vysvětlil;

Berenika Peštová – jaká budou kritéria – kdo řekne, co je tím veřejným zájmem (např. prováděcí předpis) – např. u dopr. staveb si to dokáže představit;

René Neděla – prováděcí předpis k definici veřejného zájmu se nepředpokládá, příp. zpraco-vání metodiky; jednotl. staveb. úřady jsou individuálními subjekty – je to na subjekt. posouzení jejich pracovníků; definice veřejného zájmu je v evr. legislativě a ČR ho bude muset implementovat v rámci celého balíčku RePowerEU; jde o zvýraznění a zdůraznění, že pro OZE chtějí udělat maximum – priorita;

Berenika Peštová – metodika nemá žádnou práv. váhu, úředník musí udělat správnou úvahu v rámci řízení – pokud bude jeho rozhodnutí špatné, v neprospěch žadatele, skončí řízení u soudu, který nebude mít nic, o co by se opřel – obava z nekonečných soudních řízení;

René Neděle – krátce reagoval – již nyní v rámci EZ veřejný zájem byl – šlo o teplárenské zařízení a výroby plynu – dospecifikováno, že se jedná také o OZE a obnovitelné plyny – zkušenost orgánů již je v rámci povolování teplárenských zdrojů;

Zuzana Ožanová – vyjádřila se k problematice, kterou zmínila posl. Peštová – popsala vlastní zkušenost v tomto směru s MD – metodiky v rozporu se zákonem; metodikou se vše zhojit nedá; správní orgán rozhoduje v mezích zákona a na základě zákona; zmínila možnou situaci – dokud nerozhodne NSS, bude rozdílná praxe na území celé ČR, názorem NSS se poté praxe sjednotí; uvítala by, pokud by MPO zvážilo, jak toto dostat do práv. řádu ČR – aby správní orgány mohly rozhodovat v obdobných věcech obdobně;

René Neděla – zopakoval, co již říkal – ve stávající legislativě veřejný zájem je – jednotl. správ. orgány s tím pracovaly – tj. rozhodovací praxe je, pouze se rozšíří na OZE; snížení závislosti je ve veřej-ném zájmu ve vztahu na OZE; uvedl ale, že rozumí, kam bylo mířeno;

Berenika Peštová – pouze doplnila – vložení slova „výrazně“ – špatná zkušenost se slovy typu „bezodkladně, přiměřeně, výrazně atd.“ – složitá aplikovatelnost v praxi, vágní definice.

Předseda **Ivan Adamec** otevřel podrobnou rozpravu, ve které budou podrobněji okomentovány jednotl. PN, pokud o to bude zájem.

Zastupující zpravodaj **Antonín Tesařík** přednesl návrh procedury hlasování pro 3. čtení a krátce představil jednotl. PN (viz <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=3506&ido=1550&td=22&cu=21>).

Berenika Peštová – vyjádřila se k proceduře – pokud byly PN A (usnesení HV) již výborem odsouhlaseny, měl by být PN D nehlasovatelný, proč je v návrhu procedury předřazen → *k tomuto proběhla krátká diskuse, ve které se posl. Roman Kubíček a Ivan Adamec snažili vysvětlit, jaký musí být v tuto chvíli na HV postup (po druhém čtení);*

Zuzana Ožanová – dle jejího názoru by se mělo nejprve hlasovat o PN A, poté hlasovat o PN D, který PN A mění – tj. 1. příp. legtech úpravy, 2. PN A, 3. PN D a dále dle návrhu zpravodaje;

Ivan Adamec – nechal hlasovat o protinávru procedury posl. Ožanové.

Hlasování:

1. procedura hlasování – protinávrh posl. Ožanové – 4 pro, 4 proti, 5 se zdrželo → neschválena;
2. procedura hlasování ve třetím čtení: 13 pro, 0 proti, 0 se zdrželo → schválena;
3. PN D (posl. Bureš): zpravodaj + MPO nesouhlas – 0 pro, 9 proti, 4 se zdrželi
negativní stanovisko: 9 pro, 0 proti, 4 se zdrželi → PN nedoporučuje;
4. PN A (usnesení HV): zpravodaj + MPO souhlas – 13 pro, 0 proti, 0 se zdrželo → PN doporučuje;
5. PN C (posl. Adamec): zpravodaj + MPO souhlas – 13 pro, 0 proti, 0 se zdrželo → PN doporučuje;
6. PN B (posl. Müller) – negativní stanovisko: 9 pro, 0 proti, 4 se zdrželi → PN nedoporučuje;
7. PN E (posl. Dostálová): zpravodaj + MPO souhlas – 13 pro, 0 proti, 0 se zdrželo → PN doporučuje;
8. PN F (posl. Král):

Václav Král – konstatoval, že na HV i na plénu bylo k tomuto PN řečeno vše; členům HV zaslal emailem reakci na negat. stanovisko MPO; dle jeho názoru je odůvodnění negat. stanoviska z 90 % mimo, MPO jeho PN ani nečetlo; EZ je klíčovým zákonem pro české hospodářství; opakovane kritizoval velké množství „malých“ novel EZ – neakceptovatelné; souhlas s tím, že MPO chce dělat pro OZE maximum – částečně také pro

kogeneraci, trigeneraci – v tom případě by ale měl být tento PN schválen; podrobně vysvětlil, co je cílem jeho PN – po dobu mimořádné situace, kdy bude docházet ke změně způsobu vytápění, resp. instalaci decentrálních zdrojů, je třeba k tomu mít souhlas provozovatele soustavy zásobování teplem; dle stanoviska MPO se nic neděje, teplárny mají zastropované ceny plynu; dále citoval ze stanoviska MPO: „Dále je potřeba uvést, že uvedený PN se dotýká také zdrojů tepla, které nevyužívají zemní plyn, kdy při zastropování ceny plynu zůstává pro tyto zdroje s jiným palivem než je zemní plyn cena tepla stejná resp. se jich uvedené opatření nedotýká.“ – evidentní nesmysl, lze si ověřit – týká se např. Brna, Prahy, Ostravy, Frýdku – Místku, Karviné, Havířova, Jičína, Břeclavi, Benešova, Žďáru nad Sázavou, Varnsdorfu, Vsetína atd.; v případě, kdy přebytky z FVE (fototermik) budou akumu-lovány a využívány jako zdroj tepla, provozovatel soustavy zásobování teplem v místě by toto měl min. vědět (snížování účinnosti) – snaha o kultivaci energ. prostředí; zmínil souč. nedostup-nost tepelných čerpadel a FVE panelů; požádal o podporu PN; krátce popsal komunikaci s NM Nedělou – PN není v souladu s evr. směrnicí o OZE;

René Neděla – doplnil, co bylo řečeno – v rámci komunikace s posl. Králem uváděl citace z evr. legislativy – vysvětlil – v každém případě (i u neúčinné soustavy) by bylo zakázáno se odpojit od soustavy; evr. legislativa – u neúčinné soustavy by se podmínky měly rozvolnit, pro zákazníky snadnější cesta k odchodu (pokud přejdou na OZE nebo zvýší efektivitu dané výroby ve vztahu na budovy); dovysvětleno načteným PN – energ. posudek ohl. energ. účinnosti se nyní dokládá až na konci procesu, tj. teplárna se nemohla zúčastnit řízení – po úpravě se bude dokládat na začátku procesu; uvedl, že záměru PN posl. Krále rozumí – na základě jeho inspirace byl připraven PN posl. Adamce, který již je v souladu s evr. legislativou;

Berenika Peštová – uvedla své zkušenosti z pozice náměstkyně MŽP a projednávání evr. směrnic na HV; při přípravě směrnice nebylo počítáno s energ. krizí, energ. mixy jednotliv. států atd.; pův. PN obsahoval zákaz, nyní bylo upraveno na určité období – s tím směrnice nepočítá – navrhla do toho jít a uvidí se, zda EK zahájí řízení s ČR; rozumí argumentaci obou stran – posl. Krále i MPO;

Jan Bauer – uvedl, že je třeba rozlišovat mezi kritikou evr. směrnice, příp. nařízení, a kritikou, kdy ministerstva do návrhů zákonů přidávala další a další věci nad rámec směrnice – toto kriti-zoval, dělo se to velmi často; k PN posl. Krále – jde o vážný problém – výzva směrem k MPO, aby se toto řešilo – oslabování centrálního systému by dopadlo špatně, jde o páteř vytápění
v ČR

– věří, že argumenty MPO jsou relevantní, jde ale o velký problém a je nutné se s ním do budoucna vypořádat;

René Neděla – doplnil své předchozí vyjádření – v původním PN bylo taxativně uvedeno „je zakázáno“, v upraveném PN je uvedeno „musí mít souhlas držitele licence“ – dovozoval, že budou případy, kdy držitel licence to nepovolí, dopad bude tedy stejný; uvedl znění, které by teoreticky mohlo být v souladu s evr. směrnicí – „od účinné soustavy zásobování tepelnou energií není možné se v mimořádné situaci odpojit“ – vysvětlil;

Václav Král – v dobré víře ve snaze pomoci OZE atd. se v přeregulované a

předotované energie-tice čas od času projekty, záměry, legislativa, dotace dostávají do konfliktu; dlouhodobě apeluje na MPO, že nelze k EZ přistupovat touto „salámovou“ metodou – je třeba přijmout systémová a systematická řešení, namodelovat fungování energetiky v budoucnu (energ. balíček), nedochází k žádné změně narativu v energetice; zdůraznil, že teplárny jsou stabilními zdroji; PN posl. Adamce velmi podporuje – nad jeho rámec, po dobu vyhlášené kriz. situace a po dobu, kdy decentrální zdroje mají zastropovanou cenu „paliv“ (elektřina, plyn), je třeba tímto způsobem reagovat;

Ivan Adamec – souhlas s tím, co řekl posl. Král – dle jeho názoru chtějí všichni energ. balíček; k PN posl. Krále – ideologicky i pragmaticky správný – oslabování soustavy je špatně, teplárenství je komunitní systém;

Roman Kubíček – avizoval, že PN podpoří – jde o určitý tlak na MPO; v této době se nelze ohánět evr. směrnicemi – v zahraničí se jimi nikdo neřídí, pokud SRN uskuteční své plány, bude to velmi špatné pro český průmysl; zmínil problematiku emisních povolenek;

Berenika Peštová – konstatovala, že EU dále utahuje šrouby, žádná sebereflexe – jako příklad uvedla obalovou legislativu; popsala jednání na úrovni EU; zopakovala, že směrnice vznikala v úplně jiném období; pokud je zastropována cena pro decentrální zdroje, nelze neudělat nic pro centrální zdroje; pokud existuje nějaké legtech řešení na úpravě PN, navrhla do toho jít

– zákonodárci ponesou zodpovědnost;

Ivan Adamec – zmínil konferenci, kterou HV pořádal v rámci CZ PRES – nejde jen o problém EP, ale také o problém národních parlamentů okolních států;

Zuzana Ožanová – reagovala na posl. Bauera, že dříve se k implementaci přidávaly další záležitosti – zmínila projednávání novely zák. č. 56/2001 Sb. (MD), byla zpravodajkou – šlo o čistou implementaci – ve druhém čtení posl. Blaha načetl rozsáhlý PN týk. se TP;

Vojtěch Munzar – dlouhodobě dochází k oslabování CZT decentralizací – na západ od nás většinou nemají decentralizované soustavy tak rozvinuté; je třeba zodpovědět si otázku, zda jít cestou decentralizace nebo mít efektivní a moderní zásobování teplem; podpořil myšlenku posl. Krále – tato situace se musí intenzívně řešit; reagoval na posl. Peštovou – v r. 2017 dala ČR prostr. MŽP návrh na zrychlení snižování počtu emis. povolenek na trhu;

Berenika Peštová – reagovala na posl. Munzara s dotazem, jak hlasovala ministryně Hubáčková o vrácení emis. povolenek do trhu – zdůraznila, že hlasovala „ne“;

Ivan Adamec – apeloval na věcný styl diskuse na HV; přiznal, že má nutkání PN posl. Krále podpořit – je třeba si říci, co se s tímto problémem dá v nejbližší době dělat – dotaz na NM Nedělu; uvedl, že jeho PN není pro období krize úplně účinný;

René Neděla – vše, co bylo řečeno, má část pravdy; v některých případech docházelo k rozpadu vysoce účinného systému CZT – smysl dávalo udržení soustav a zvýšení efektivity, dekarbonizace; téma

kapacitních mechanismů, strategických rezerv MPO intenzívně řeší; původní návrh – uhelné zdroje – strategická rezerva – v souč. situaci ve vztahu na ekonomiku není možné, spíše výstavba plyn. zdroje (provozně levnější); k PN posl. Krále – tímto PN by se mohlo stát – i v případech, kdy soustavy nejsou účinné – že by dotyčný nemohl přejít na čistší efektivnější zdroj – zde vidí problém s evr. legislativou; nyní již nelze PN dopracovat – novela je ve fázi po druhém čtení; šanci vidí v následné legislativě – „lex OZE II.“ (energ. společenství) + trans-poziční novela;

Václav Král – vyjádřil se kriticky k validitě různých metodických pokynů; pokud by MPO chtělo, vhodným výkladem lze toto zhojit a mohly by se pochyťat všechny zmíněné aspekty;

Berenika Peštová – metodický pokyn se musí vázat k něčemu, co je v zákoně;

Ivan Adamec – avizoval, že ODS v tuto chvíli PN posl. Krále podpoří – určitá výzva směrem k MPO, na plénu příp. dohoda s MPO, jak se k tomu koalice postaví – jde o velmi vážný problém, PN se týká pouze období krize;

Antonín Tesařík – po diskusi uvedl, že PN má své racio; přiklonil se k tomu, že CZT si zaslouží rovné zacházení proti decentralizovaným zdrojům; v této mimořádné kriz. situaci s PN souhlasí;

PN F: zpravodaj souhlas, MPO nesouhlas – 11 pro, 0 proti, 2 se zdrželi → PN doporučuje;

9. návrh zák. jako celek: zpravodaj + MPO souhlas – 13 pro, 0 proti, 0 se zdrželo → doporučuje;
10. usnesení HV jako garančního výboru: 13 pro, 0 proti, 0 se zdrželo – usnesení č. **112**

(viz <https://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=220708>).

3)

Různé

4)

Informace z podvýborů

5)

Návrh termínu a pořadu příští schůze výboru

Příští schůze HV proběhne ve čtvrtek 8. prosince 2022 od 9:30 hodin.

Hlasování o závěrečném usnesení (hlasovací listina) je přílohou tohoto zápisu a naleznete ji zde:

<https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=3506&ido=1550&td=22&cu=21>.

Vojtěch MUNZAR v. r.
ověřovatel výboru

Ivan ADAMEC v. r.
předseda výboru

Zapsala: Dana Vosátková

Dne: 28. listopadu 2022

Za správnost: Kateřina Tarant, tajemnice výboru